

1.čtení: Genesis 2,18-24

text kázání: Ozeáš 1,1-9

Ten dnešní biblický text je o manželství. A kam až sahá lidská paměť, muž a žena spolu vždycky žili v nějaké podobě manželství. Proč? Protože muž a žena se prostě mají rádi, patří k sobě, chtějí být spolu. Tak nám to vysvětluje i ten obraz z knihy Genesis. A manželství má také ještě jeden důvod. I podle dnešních psychologů je pro lidská mláďata, pro děti, nejlepší, když vyrůstají v rodině. Když mají mámu a tátu. Nejlepší jednu mámu a jednoho tátu, kteří se mají rádi. Ale co to je manželství? Je to smlouva na základě slibu. Znáte to: Já Richard Dračka slibuji Tobě, Silvie, že Ti budu věrným a milujícím manželem, ... dokud nás smrt nerozdělí. No ano, to je pěkné. Manželství je ale taky tak trošku loterie. A dneska je to padesát na padesát, že se manželství rozpadne. Proč? Četl jsem několik studií a článků, něco jsem už v manželství taky prožil, ale nejsem odborník. Jsem farář. A v Bibli čtu, že by se lidé neměli rozvádět. Všichni křesťané to tam čteme, ale ani nám samotným se nefungující nebo rozpadající manželství nevyhýbají. Co s tím? Co na to Bible? Taky ví o nefungujících a rozpadlých manželstvích. Nevyhnulo se to ani proroku Ozeášovi. A nevyhnulo se to ani samotnému Bohu. Bůh se totiž podle jeho vlastních slov taky špatně oženil. Jeho žena se na něj vykašlala a utekla mu za jinými chlapama. Ale vezměme to postupně.

Hospodin Ozeášovi řekl: Jdi, vezmi si za manželku prostitutku a měj s ní děti. A dej jim hodně špatná jména. A tak do té doby hodný a slušný a zbožný Ozeáš šel a vzal si za manželku jakousi Gomeru, hodně vyhlášenou prostitutku. To muselo být v tehdejší církvi asi dost řečí. To se museli lidi na ulicích a v kostele otáčet a ukazovat si a šklebit se. „A navíc s ní má děti a dal jim taková divná škaredá jména. A pak si zkouší hrát ještě na Božího proroka. No to už je moc. Však ono to stejně nemůže dopadnout dobře. Taková ženská u něj dlouho nevydrží. Jeho chyba.“ I když tehdejší pobožní nic nepochopili, v tomhle měli až prorockou pravdu.

Zde si dovolím malé vysvětlování. Abychom tomu vyprávění alespoň trochu porozuměli, je dobré vědět, že v Bibli nesou jména, a možná všechna jména, nějakou zvěst. Jméno Ozeášovo znamená „Hospodin vysvobodí“. A jméno té prostitutky, Gomera, znamená „ukončil“. Píše se tam, že to byla dcera diblajimská. A diblajimská znamená dva fíkové koláče. To se tehdy dávalo jako oběť za služby kultické prostitutky. Gomera tedy byla podle jména prostitutka až na půdu. Její jméno a přízvisko tak může pro posluchače znamenat: „Hodně špatná manželka a konec. Už dost!“ Jméno toho prvního dítěte, Jizreel, to bylo místo do nebe volajícího nepotrestaného vraždění. Jméno té dcery, Lóruháma, má co dočinění s mateřským lůnem, které na místo aby dávalo bezpečí a objímalo, už nebude. A jméno Lóami, vy už nejste můj lid, zase souvisí s příbuzenstvím a se shodou. Znamená tedy nemít s Bohem už nic společného. Chudák Ozeáš. Vybral si dost špatnou manželku a dost špatná jména pro své děti.

Nejhorší na tom všem ale je, že mu to tak přikázal sám Bůh. To je ten skandál. Vzít si tehdy prostitutku, to bylo něco. Dneska nám to připadá možná docela fajn. Zní to až romanticky. Známe to z filmů, Pretty Woman s Julií Roberts, a dalších. Romantická komedie, jak se hodný bohatý muž zamiluje do lehké ženy a ona se nakonec zamiluje do něj a stane se z ní skvělá počestná manželka. Tak takhle to s Ozeášem nebylo. Gomera mu utekla za jinými chlapama. Ozeáš se měl na Boží příkaz stát ztělesněním tragédie. A na svém vlastním neštěstí měl lidem ukázat neštěstí mnohem větší, tragedii vztahu Boha a celého jeho lidu. Na místě Ozeáše totiž stojí sám Bůh a Gomera ztělesňuje Boží lid, církev. Bůh zde vyznává, že se špatně oženil, že jeho manželství se rozpadlo. Není na tom nic romantického ani nic k zasmání. Spíš než Pretty Woman to připomíná hodně špatný film Darrena Aronofského nebo bratří Coenů.

Proč taková nesmyslná krutá hra? Proč tady Bůh dovoluje, aby se jeho člověk, prorok, vnitřně rozsekal? Snad proto, aby ukázal, že vztah mezi člověkem a Bohem není hra. Že víra není něco nezávazného. Že když se to rozbije, tak to bolí. Samotného Boha to bolí. Ale jsou věci, které už nejde přejít mávnutím ruky. Dělat, že nejsou. Jsou věci, které vztah rozbíjí. A pak už Bůh nebude milostivý a objímající. Pak řekne: Už dost! Bude soud! A já nebudu na vaší straně. Vy už nejste můj lid a já už nejsem váš Bůh. Je konec. Jako k manželství patří nebezpečí rozvodu, tak k víře patří nebezpečí soudu. Z milovaného partnera se může stát nenáviděný protivník při rozvodovém řízení. Z milujícího Boha

se může stát zraněný a o to víc rozhněvaný soudce. A na lavici obžalovaných nebudou nevěřící a pohani. Bůh zde mluví o Izraeli, o svém lidu, o věřících. Bůh mluví o církvi. Vy už nejste můj lid a já nejsem váš Bůh.

Takže konec? No, ještě to pokračuje. To ještě není všechno. Bůh dále říká: Izraelských synů bude však zase jak mořského písku: nikdo je nezměří, nikdo je neseče. Na místě, kde se jim říká: "Nejste lid můj", bude se jim říkat: "Synové živého Boha." Synové judští a synové izraelští budou pospolu shromážděni, ustanoví si jedinou hlavu a vyjdou z této země. Veliký bude den Jizreelu. Řekněte svým bratřím: "Lide můj", svým sestrám: "Omilostněná".

To není nějaká jiná kniha. Takhle ten příběh přímo pokračuje. Bez nějakého vysvětlování tu najednou slyšíme opak toho, co Bůh tvrdil. Takže sám Bůh nedrží slovo a nejedná podle zákona? Ne. Tak to je nějaký divný Bůh. To zas ano, Bůh je divný. Po rozvodu a soudu následuje zase přijetí. Proč? To ví přece každé malé dítě. Protože láska je silnější než spravedlnost, silnější než soud, silnější než smrt. Můžeme Boha dohnat k rozvodu, můžeme to dovést až k soudu a rozsudku smrti. Ale nemůžeme Boha donutit, aby nás přestal milovat. Aby to s námi vzdal. Je-li nějaká skutečná láska, pak je to ta, která se nikdy nevzdává. Snad je tohle lék i na ty naše rozbité lidské vztahy.

Amen